

Vážený pan
Ing. Martin Pecina, MBA
předseda
Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
tř. Kpt. Jaroše 7
604 55 Brno

V Praze 16. března 2009
Č. j. 148/2009

Vážený pane předsedo,

velký pilotní projekt MPSV „Pomoc dlouhodobě nezaměstnaným na Ostravsku a Mostecku“, který realizovala společnost COFET, a.s., měl přesně stanoveny cíle včetně systému individuálního přístupu ke klientům projektu. Projekt měl průhledné naplňované indikátory, které mělo MPSV promítnuto do jasně matematicky nadefinovaných dílčích hodnotících kritérií a s péčí řádného hospodáře i pevně smluvně pojištěno formou smluvních pokut.

Díky kvalitě projektu i realizace bylo k datu ukončení realizace projektu dodavatelem tj. k 31.8.2008 celkem 1162 dlouhodobě nezaměstnaných-klientů projektu - vyškrtnuto z evidence úřadů práce z důvodu zaměstnání či sebezaměstnání (tedy nikoliv v nekolidujícím zaměstnání či na uměle vytvořených dotovaných pracovních místech). Jednalo se o zatím největší v ČR realizovaný projekt s požadavkem na počet zaměstnaných klientů v jednom projektu, který konkurence považovala za nerealizovatelný. Zaměstnat více než 1000 dlouhodobě nezaměstnaných v těchto regionech a na existujících pracovních místech, zvláště v tak krátkém čase, to v průběhu realizace opakovaně veřejně všichni konstatovali jako nesplnitelný úkol. Tento jejich názor převzala (již v době kdy bylo zaměstnáno více než 1 000 klientů projektu) i kontrolní zpráva NKÚ. Posléze byla tato pasáž z kontrolní zprávy NKÚ vypuštěna.

Obvykle se v ČR v projektech ESF nedlouho po skončení projektu – při použití hromadných motivací, dotovaných pracovních míst a nekolidujících zaměstnání atd. - velká část klientů těchto projektů vrací zpět do evidence nezaměstnaných na úřadech práce. Nad rámec projektu a povinností dodavatele jsme proto požádali příslušné úřady práce o následnou jmenovitou kontrolu klientů projektu. Tato jmenovitá kontrola prokázala naopak navýšení počtu klientů projektu vyškrtnutých

Dle odborníků pracujících s nezaměstnanými by pokračování tohoto neobyčejně úspěšného projektu bylo přínosem - zejména nyní v době krize - nejen pro nezaměstnané, ale i pro celou ekonomiku. Je to paradox, protože o tento projekt právě pro jeho jasně definovaná kritéria a následně i prokazatelné výsledky - projevíly seriózní zájem zahraniční instituce, a to nejen v rámci EU.

Účelovou snahu kontroly NKÚ ekonomicky posuzovat z kontextu vytržené části kontrolovaných činností pilotního projektu, a to i v rozporu s uzavřenou smlouvou na realizaci projektu, odmítlo MPSV ve svých námitkách. Například motivační kurzy měly smluvně stanoveny počty účastníků na „max. 10 účastníků“, resp. až „max. 12 účastníků“, tj. 1-12 účastníků. Spekulace kontroly NKÚ na téma výpočtu ekonomiky jednotlivých kurzů při počtu 14 a více účastníků v jednotlivých motivačních kurzech popírají smysl a formu individuální péče o klienty, kterou měl právě pilotní projekt ověřit. Zvýšení počtu účastníků by bylo nejen neekonomické, ale bylo by i v rozporu nejen se zadáním pilotního projektu, ale i se smlouvou mezi MPSV a COFET, a.s. V konečném důsledku by však také znamenalo podstatné zhoršení kvality služby pro dlouhodobě nezaměstnané a poškození cílů projektu. Toto vše bylo řádně obsaženo v dokladech kontrolovaných NKÚ a následně opakovaně dokladováno a zdůrazňováno v námitkách ke kontrolnímu protokolu. V souvislosti s tím velmi zvláště působilo veřejné nepravdivé prohlášení předsedy NKÚ o neekonomické realizaci motivačních kurzů z důvodu, že nebyly naplněny patnácti údajně předepsanými účastníky. Pokud bylo cílem poškodit projekt, event. zlehčením znemožnit realizátorovi projektu získání dalších obdobných zakázek, pak lze konstatovat, že se to - ke škodě nezaměstnaných, státního rozpočtu i společnosti COFET, a.s. - podařilo.

U NKÚ se očekává, že v souladu se zákonem č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, dle § 4 odst. (1) provede kontrolu hospodárnosti a ekonomiky celého pilotního projektu a splnění jeho výsledků. Ekonomika pilotního projektu Dost dobrá šance, jeho prokazatelná ekonomická návratnost kratší než 1 rok a udržitelnost zaměstnání klientů tohoto pilotního projektu i dle nezávislého auditu značně převýšila výsledky obvyklé nejen v ČR, ale i v EU. Základní parametry projektu a výsledky jeho realizace v návaznosti na návratnost státních prostředků však kontrola NKÚ vůbec nešetřila.

NKÚ spekuloval v kontrolním protokolu na téma, kdo by byl býval vyhrál, kdyby byla se bývala změnila dílčí hodnotící kritéria, a to např. s použitím nekvalifikovaných názorů typu: „Z hlediska plnění veřejné zakázky bylo lhostejno, zda požadovaný počet účastníků (tj. více než 2.000) byl zařazen do několika málo větších kurzů anebo zda by byl stejný počet účastníků rozdělen mezi větší počet malých školení.“. Názor NKÚ se tak prakticky shodoval s metodou jednoho ze zájemců o VZ: „Najměte si několikrát stadion, dejte jim párek a pivo a budou motivováni a udělejte

z evidence úřadů práce na 1368 klientů projektu k datu 31.12.2008 (udržitelnost projektu), tj. již v době, kdy se začala projevovat krize.

Výsledky projektu, ekonomická návratnost i udržitelnost projektu jednoznačně potvrdily správnost metod a postupů pilotního projektu i správnost výběru dodavatele- tj. společnosti COFET, a.s.

Opakovaně jsme se setkávali při realizaci pilotního projektu u dlouhodobě nezaměstnaných s jejich nedůvěrou plynoucí z několikaletých negativních zkušeností s projekty ESF. Obávali se totiž, že se opět jedná pouze o nějakou formu čerpání prostředků ESF (např. „už jsem byl 3krát rekvalifikovaný, ale ani jednou zaměstnaný...“). Klienti, kteří již byli předtím několikrát hromadně motivováni nebo rekvalifikováni bez efektu trvalého zaměstnání, byli po počáteční nedůvěře příjemně překvapeni, že jsou nejen individuálně motivováni a že mohou jít do rekvalifikačních kurzů dle svých představ a možností, a navíc jsou opravdu plnohodnotně zaměstnáváni v trvalých pracovních pozicích.

Dosavadní běžná praxe projektů ESF preferovala rekvalifikace, které měly za cíl rekvalifikovat nezaměstnané, ale bez jejich následného trvalého zaměstnání. Motivovat nezaměstnané hromadně s minimálními náklady bez následného trvalého zaměstnání atd., prohlubuje u této skupiny obyvatel problémy, frustruje je a dále je posouvá k hranici sociálního vyloučení. Rovněž bylo obvyklé zaměstnávat nějaký čas klienty projektů ESF v nekulidujících zaměstnáních nebo v nově vytvořených dotovaných pracovních pozicích, které po skončení dotace (projektu) většinou zanikly. Projekty rozvoje lidských zdrojů nebyly ekonomicky vyhodnocovány a názor, že to nelze, byl obecný. Jednoduché a průkazné ekonomické vyhodnocení lze však provést např. porovnáním nákladů projektu na 1 zaměstnaného, který je vyškrtnut z evidence úřadu práce oproti průměrným nákladům státního rozpočtu na 1 nezaměstnaného.

S ohledem na úspěch ucelené individuální koncepce velkého pilotního projektu i jeho velmi úspěšnou realizaci pod názvem Dost dobrá šance se proto začaly mnohé skupiny dlouhodobě čerpající prostředky ESF obvyklými výše popsány způsoby obávat, že průhlednost jasných pravidel a požadavků na dosahování jednoznačných výsledků u obdobných velkých a průhledných projektů by se mohla stát pravidlem. Projekt Dost dobrá šance (Pomoc dlouhodobě nezaměstnaným na Ostravsku a Mostecku) se tak stal nebezpečným synonymem velmi úspěšného projektu, a to nejen výsledkem, ale i rozsahem. Propočet ekonomické návratnosti projektu Dost dobrá šance kratší než 1 rok pak některé doslova vyděsil. Tyto obavy se opakovaně promítly i do opakovaných nesmyslných udání a útoků na MPSV i na COFET, a.s. (a to nejen ze strany konkurenčních společností), které nakonec dosáhly úspěchu tím, že vedení MPSV tento projekt ani jeho výsledky vůbec nepropaguje.

rekvalifikace s největším počtem účastníků a můžete nám dát xx milionů". Tento spekulativní názor jednoznačně odmítlo ve své námitce i MPSV (č.j. 2008/67268-727), protože z hlediska dosažení cílů projektu je to jedna ze zásadních podmínek. Cíle projektu MPSV, tj. vynaložit státní prostředky co nejefektivněji a začít účinně řešit problémy dlouhodobé nezaměstnanosti, nebylo možno ohrožovat podobnými názory NKÚ či spekulativními zájmy některých dodavatelů. Zdůvodnění MPSV je i pro laiky snadno pochopitelné: „Důvodem byla snaha o co nejkvalitnější kurzy a vzdělávací akce, což při dodržení počtu 2000 klientů zařazených do kurzů znamenalo, že čím větší počet kurzů uchazeč nabídne, tím menší počet klientů bude v jednom kurzu = maximálně možný individuální přístup ke klientům. Tím se převedl pevně stanovený indikátor na matematicky hodnotitelné kritérium.“

Vážený pane předsedo, obracím se na Vás tímto osobním dopisem, protože mi připadá zvláštní, že Úřad pro hospodářskou soutěž zahajuje správní řízení Č.j. ÚOHS-S47/2009/VZ-2739/2009/510/IFa se zadavatelem MPSV ve věci možného správního deliktu právě u tohoto pilotního projektu, kde zadavatel nastavil dle § 6 a dalších zákona č.137/2006 Sb. o veřejných zakázkách vzorově nadefinovaná a průhledná jasná matematická kritéria, bez jakýchkoliv možných subjektivních vlivů, zabezpečující maximální ekonomickou výhodnost nabídky pro zadavatele. Zadavatel si dokonce zajistil i návrat státních finančních prostředků v případě neúspěchu dodavatele, a to prostřednictvím smluvních pokut za nesplnění dílčích kritérií (naplňované indikátory). Proč právě u tohoto projektu a těchto kritérií, která byla stejně jako výběr zhotovitele potvrzena na více než 100% úspěšnou realizací projektu k datu 31. 8. 2008 i s následným průkazem udržitelností projektu?

Vážený pane předsedo, promiňte mi, prosím, moji opovážlivost, ale domnívám se, že právě za tato průhledná, jasně definovaná a matematicky propočitatelná dílčí kritéria (bez subjektivních prvků) ve výběrovém řízení, by MPSV mělo být pochváleno a nikoliv s ním vedeno správní řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu.

Děkuji, s pozdravem

Ing. Bc. Ivan Noveský
generální ředitel a
předseda představenstva
COFET, a.s.